

Prehľad predpokladaných synergických a komplementárnych väzieb Programu Slovensko, Plánu obnovy a odolnosti a ostatných nástrojov podpory EÚ

Fond/nástroj	EFRR	ESF+	FST	EPFRV	POO	ENRAF	Ďalšie programy a nástroje EÚ	Programy Interreg	EUSR	Iniciatívy EK	CAP
Cieľ politiky 1 Konkurencieschopnejšia a inteligentnejšia Európa											
Priorita 1 Veda, výskum a inovácie											
RSO1.1 Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií	x		x	x	x		Horizont Európa Erasmus+ Digitálna Európa	x	x	Catching-up Regions	x
RSO1.2 Využívanie prínosov digitalizácie pre občanov, podniky, výskumné organizácie a orgány verejnej správy	x			x	x	x	Horizont Európa Digitálna Európa Nástroj na prepájanie Európy Fond pre vnútornú bezpečnosť		x		
RSO1.3 Posilnenie udržateľného rastu a konkurencieschopnosti MSP a	x				x	x	Horizont Európa		x		x

tvorby pracovných miest v MSP, a to aj produktívnymi investíciami											
RSO1.4 Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie	x				x		Horizont Európa Digitálna Európa Erasmus+	x	x	Catching-up Regions	x
Priorita 2 Digitálna pripojiteľnosť											
RSO1.5 Zvyšovanie digitálnej pripojiteľnosti	x						Horizont Európa Digitálna Európa Nástroj na prepájanie Európy				
Fond/nástroj Programu Slovensko	EFRR	ESF+	FST	EPFRV	POO	ENRAF	Ďalšie programy a nástroje EÚ	Programy Interreg	EUSR	Iniciatívy EK	
Cieľ politiky 2 Zelenšia, nízkouhlíková Európa											
Priorita 1 Energetická efektívnosť a dekarbonizácia											
RSO2.1 Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov	x			x	x	x	LIFE+ MODFOND	x	x		
RSO2.2 Podpora energie z obnoviteľných zdrojov v súlade so smernicou (EÚ) 2018/2001	x			x	x		LIFE+ Horizont Európa Erasmus+ MODFOND	x	x		

vrátane kritérií udržateľnosti, ktoré sú v nej stanovené											
RSO2.3 Vývoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo transeurópskej energetickej siete (TEN-E)	x				x		LIFE+ Nástroj na prepájanie Európy	x	x		
Priorita 2 Životné prostredie											
RSO2.4 Podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof, ako aj odolnosti, a to s prihliadnutím na ekosystémové prístupy	x			x	x	x	LIFE+ Erasmus+ MODFOND	x	x		x
RSO2.5 Podpora prístupu k vode a udržateľného vodného hospodárstva	x			x	x		LIFE+ Horizont Európa MODFOND	x	x	Catching-up Regions	x
RSO2.6 Podpora prechodu na obehové hospodárstvo, ktoré efektívne využíva zdroje	x			x	x		LIFE+ MODFOND				x
RSO2.7 Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženia všetkých foriem znečistenia	x			x	x	X	LIFE+ Horizont Európa	x	x		x

Priorita 3 Udržateľná mestská mobilita											
RSO2.8 Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility ako súčasť prechodu na hospodárstvo s nulovou bilanciou uhlíka	x			x	x		CEF MODFOND	x			
Fond/nástroj Programu Slovensko	EFRR	ESF+	FST	EPFRV	POO	ENRAF	Ďalšie programy a nástroje EÚ	Programy Interreg	EUSR	Iniciatívy EK	
Cieľ politiky 3 Prepojenejšia Európa											
Priorita 1 Doprava											
RSO3.1 Rozvoj inteligentnej, bezpečnej, udržateľnej a intermodálnej TEN-T odolnej proti zmene klímy	x				x		CEF Horizont Európa	x	x		
RSO3.2 Rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility	x				x		CEF Horizont Európa	x			
Fond/nástroj Programu Slovensko	EFRR	ESF+	FST	EPFRV	POO	ENRAF	Ďalšie programy a nástroje EÚ	Programy Interreg	EUSR	Iniciatívy EK	
Cieľ politiky 4 Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa											

Priorita 1 Adaptabilný a prístupný trh práce	X	X			X		Erasmus+ EU4Health		X		
Priorita 2 Kvalitné inkluzívne vzdelávanie	X	X			X		Erasmus+			Catching-up Regions	
Priorita 3 Zručnosti pre lepšiu adaptabilitu a inklúziu	X	X	X				EU4Health Erasmus+				
Priorita 4 Záruka pre mladých	X	X					Erasmus+				
Priorita 5 Aktívne začlenenie a dostupné služby (oblast' zdravia, kultúry a sociálna oblast')	X	X			X		Fond pre vnútornú bezpečnosť EU4Health Fond pre azyl, migráciu a integráciu				
Priorita 6 Aktívne začlenenie rómskych komún	X	X			X		EU4Health Erasmus+				
Priorita 7 Sociálne inovácie a experimenty	X	X		X	X		Erasmus+ Fond pre azyl, migráciu a integráciu	X			
Priorita 8 Potravinová a materiálna deprivácia	X	X									X
Fond/nástroj	EFRR	ESF+	FST	EPFRV	POO	ENRAF	Ďalšie programy	Programy Interreg	EUSR	Iniciatívy EK	

Programu Slovensko							a nástroje EÚ				
Cieľ politiky 5 Európa bližšie k občanom											
Priorita 1 Moderné regióny											
RSO5.1 Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v mestských oblastiach	x				x		Kreatívna Európa Horizont Európa EU4Health Fond pre vnútornú bezpečnosť	x	x	Catching-up Regions	x
RSO5.2 Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho miestneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v iných ako mestských oblastiach	x			x	x		Kreatívna Európa Horizont Európa EU4Health Fond pre vnútornú bezpečnosť	x		Catching-up Regions	x
Fond spravodlivej transformácie											
Umožní regiónom a obyvateľom riešiť sociálne, hospodárske a environmentálne dôsledky spôsobené transformáciou v rámci plnenia energetického a	x				x		LIFE+ Horizont Európa Erasmus+ MODFOND	x			x

klimatického cieľa Únie do roku 2030 a dosahovania klimaticky neutrálneho hospodárstva Únie do roku 2050 na základe Parížskej dohody							Digitálna Európa				
--	--	--	--	--	--	--	------------------	--	--	--	--

Poznámka: Program Slovensko vytvorí systémový nástroj podpory projektov, ktoré získali ocenenie Seal of excellence z programov Horizont Európa, Erasmus+, Life

Cieľ politiky 1 Konkurencieschopnejšia a inteligentnejšia Európa

Investície z **EFRR**, budú zamerané v rámci CP 1 na podporu rozvoja v oblasti vedy, výskumu a inovácií, malého a stredného podnikania, využívania výhod digitalizácie a rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie.

Všetky aktivity podporené **fondom EFRR** v rámci CP1 budú vykonávané v doménach SK RIS3 2021+.

Synergie s POO

Z **EFRR** sa podporia ľudské zdroje v oblasti výskumu, vývoja a inovácií v podnikoch, vrátane podpory stážových, výmenných a vzdelávacích programov v podnikoch zameraných na oblasť VVal. V súlade so synergiou z **POO**, kde sa investičná pomoc pretaví do projektov rozvoja výskumnej, vzdelávacej a ubytovacej infraštruktúry, modernizácie a výstavby priestorov pre koncentráciu excelentného výskumu a doktorandského štúdia vrátane zahraničných výskumníkov.

Fond EFRR podporí v rámci opatrenia optimalizácie, rozvoja a modernizácie výskumnej infraštruktúry modernizáciu (upgrade) a zabezpečenie prevádzky hardvérovej a softvérovej IKT infraštruktúry pre výskum a vývoj a prepájanie výskumných dátových centier. Z **POO** bude financovaná investícia do IT podpory jednotného grantového systému výskumu a vývoja.

Fond EFRR poskytne finančnú pomoc v rámci medzisektorovej spolupráce v oblasti výskumu na podporu dlhodobého strategického výskumu, priemyselného výskumu v súlade s SK RIS3 2021+ doménami prostredníctvom partnerstiev v rámci viac rozvinutého regiónu. Zatiaľ čo **POO** podporí spoluprácu firiem, akademického sektora a organizácií výskumu a vývoja cez transformačné konzorciá v menej rozvinutých regiónoch.

Hlavná deliaca línia finančnej podpory pre výskumné aktivity je zohľadnená v relevancii k SK RIS3 2021+. **EFRR** podporí výskumné aktivity doktorandov, postdoktorantov a mladých výskumníkov, ktorí etablojú svoju vedeckú kariéru naviazané na domény RIS3. **POO** podporí integračné programy pre cieľové skupiny zahraničných študentov, vysokokvalifikovaných pracovníkov a ich rodinných príslušníkov a navrátilcov zo zahraničia bez ohľadu na domény RIS3.

Z fondu **EFRR** sa podporia profesionálne „mladí“ výskumní pracovníci a vedeckí pracovníci po ukončení doktorandského štúdia a ich zapojenie do spolupráce s podnikmi, národnej a medzinárodnej spolupráce vo výskume a vývoji. Z **POO** bude realizovaná systémová podpora na vytvorenie podmienok na prílev vysokokvalifikovaných pracovníkov do SR.

Z **fondu EFRR** sa podporí poskytovanie motivačných štipendií pre talentovaných domácich a zahraničných študentov za účelom ich štúdia na vysokých školách v SR v súlade s potrebami domén SK RIS3 2021+ ako pokračovanie investície 3 z Plánu obnovy a odolnosti SR, komponent 10. EFRR bude podporovať aktivitu na roky 2025 – 2027, s možným dobehom do roku 2029. **POO** podporí štipendiá pre talentovaných domácich a zahraničných študentov: spomedzi slovenských maturantov; z cudziny; nadpriemerní študenti, ktorí sú zo sociálne znevýhodneného prostredia, alebo patria do špecifických znevýhodnených skupín v rokoch 2022 až 2024 bez ohľadu na domény RIS3.

Prostredníctvom **fondu EFRR** sa budú realizovať výskumno-vývojové a inovačné aktivity v podnikoch v každom stupni inovačného reťazca, na zavedenie dosiahnutej inovácie do produkčného procesu a ochrany práv duševného vlastníctva, vrátane nefinančnej a voucherovej podpory. Aktivita bude synergicky nadväzovať na vytvorený implementačný rámec v **POO** v systém voucherovej podpory inovácií v podnikoch, v oblasti dekarbonizácie a digitalizáciu ekonomiky.

Podpora **EFRR** bude zameraná na podporu vysoko hodnotených projektov (najmä SoE pre MSCA, EIC, ERC, projektov v rámci Rozširovanie účasti a šírenia excelentnosti), vrátane priameho financovania vysoko hodnotených projektov, ktoré nezískali financovanie v rámci programov Horizon Europe, tzv. short-list projektov najmä v MRR so zameraním na zapájanie a podporu SoE pre EIC Akcelerátor. Z **POO** bude možnosť väčšieho zamerania na VRR pri aktivitách zapájania a podpory SoE pre EIC Akcelerátor a EIC Transition a pre EIT v rámci celého územia SR.

EFRR podporí inovatívnu a digitálnu ekonomiku (Inovatívna a inteligentná transformácia hospodárstva). **POO** bude synergicky nadväzovať v oblasti vyhlasovania výziev alebo v časovom hľadisku implementácie v rámci komponentu 9 a investície zameranej na výskum a inovácie pre digitalizáciu ekonomiky.

V rámci podpory malého a stredného podnikania prostredníctvom **fondu EFRR** budú aktivity realizované najmä v menej rozvinutých regiónoch. V rámci **POO** bude väčšie zameranie é na poskytovanie mikropôžičiek prostredníctvom Slovak Business Agency (mikropôžičky nebudú predmetom podpory v PSK) a kapitálové vstupy budú realizované cez Slovak Investment Holding.

Z **EFRR** bude komplementárne podporovaná medzinárodná spolupráca v biomedicínskych výskumných infraštruktúrach, aj tých ktoré vznikli z partnerstiev pre Horizon Europe, v súlade s cieľmi RIS3 2021+). Z **POO** sa podporí výstavba a obnova staníc záchrannej zdravotnej služby na zabezpečenie špičkového vybavenia.

Finančné prostriedky z **POO** budú použité na vybudovanie Národného archívu pre rádiológiu podporovanú umelou inteligenciou. Tento projekt má za cieľ vybudovať zdieľaný archív pre sieť 30 kľúčových poskytovateľov ústavnej zdravotnej starostlivosti, v ktorom bude k dispozícii softvérové vybavenie využívajúce umelú inteligenciu pre optimalizáciu radiačnej dávky a pre efektívnejšie vyhodnocovanie rádiologických vyšetrení. **Fond EFRR** projekt Národného archívu pre rádiológiu rozšíri na všetkých ostatných poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, prioritne však na tých, ktorý poskytujú vyšetrenia pomocou CT, MR a mamografických prístrojov. Tento zámer je aj v súlade s PO1, ŠC 1.2.1 Podpora v oblasti informatizácie a digitálnej transformácie, kde očakávaný výsledok bude vybudovanie kapacít a potrebnej infraštruktúry na prepojenie zdravotníckych registrov a databáz vrátane genomických databáz a databáz zobrazovacích vyšetrení týkajúcich sa rakoviny.

Synergie s FST

Z **FST** budú intervencie komplementárne v oblastiach vymedzených PST pričom budú synergicky podporovať investície na podporu diverzifikácie ekonomiky, modernizácie a jej transformácie, napríklad do výskumných a inovačných činností, prenosu pokrokových technológií, investícií do digitalizácie, digitálnych inovácií a digitálneho prepojenia.

Synergie s ENRAF

Podpora z **ENRAF** bude synergicky pôsobiť v oblastiach diverzifikácie, modernizácie, podpory transferu technológií a celkového digitálneho prechodu MSP v oblasti akvakultúry a spracovania rýb.

Synergie s EPFRV

Podpora z EPFRV bude zameraná v rámci CP 1 prioritne v zmysle domény RIS3 2021-2027 č. 5: Zdravé potraviny a životné prostredie a sústredená na podporu rozvoja v oblasti vedy, výskumu a inovácií, malého a stredného podnikania, využívania výhod digitalizácie a vzdelávania (špecializovaného) pre definované oblasti pôdohospodárstva. Dôraz je kladený na systemizáciu prenosu poznatkov zhora nadol a naopak nazabezpečenie podnetov na ďalší výskum (t.j. zdola nahor). Vzhľadom na charakter a prioritné oblasti domény budú úzke prepojenia a synergické efekty aj s CP2, explicitne najmä v oblasti podpory obehového hospodárstva. Za účelom koordinácie a zlepšenia tokov znalosti a posilnenia prepojenia medzi výskumom a praxou bude vytvorené Národné kompetenčné pôdohospodárske centrum, ktorého hlavnými úlohami bude zabezpečenie aplikácie quadruple helix modelu pre transfer poznatkov v sektore. Priama podpora prepájania vedecko-výskumných aktivít s reálnou potrebou praxe bude podporovaná cez jednotlivé intervencie SPP). Cieľom je pretvorenie aktuálnych solitárnych aktivít do funkčného systému väzieb – funkčného AKIS – Agricultural Knowledge and Innovation Systems. Vzhľadom na zameranie intervencií a orientovanie sa na agrárnu problematiku, jednotlivé podporované aktivity budú komplementárne prispievať k politickému cieľu 1 – t.j. vďaka intervenciám by mala byť dosiahnutá väčšia konkurencieschopnosť jednotlivých článkov naprieč sektorom a zvýšenie prístupu a využívania moderných technológií.

Synergie s ostatnými nástrojmi podpory

Horizont Európa v oblasti rozširovania výskumných a inovačných kapacít, rozširovania digitalizácie a posilnenia rastu a konkurencieschopnosti MSP, a to najmä prostredníctvom zvýšenia inovačného potenciálu MSP využívaním IKT a zvyšovaním digitálnych zručností. Koordinačný mechanizmus predpokladá využitie zdrojov fondov EÚ na zabezpečenie aktívnej účasti slovenských subjektov (verejných aj súkromných) vo výskumných a inovačných partnerstvách a misiách programu Horizont Európa, EÚ misie v Horizont Európa,¹ projektoch pre rozširovanie účasti a šírenia excelentnosti ako sú Teaming, ERA Chair, projektoch ERC, aktivitách MSCA a akciách COST, aktivitách Európskych technologických a inovačných platforiem pre SET². Cieľom je zvýšenie úspešnosti slovenských žiadateľov v tomto programe a podpora účasti slovenských subjektov v európskom výskumnom priestore. *Z fondov EÚ sa tiež plánuje zabezpečiť aj využívanie nástroja Seal of Excellence, a to najmä prostredníctvom financovania projektov MSP.*

Erasmus+ v oblasti rozvoja vzdelávania a odbornej prípravy, zameraného na inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie.

Digitálna Európa v oblasti využívania a posilňovania kapacít vo výskume, vývoji a aplikácií vysokovýkonných výpočtov a kvantových technológií, umelej inteligencie s využitím vo verejnej správe, podnikateľskom prostredí a vedecko-výskumných inštitúciách. V rámci zvyšovania digitálnych a podnikateľských zručností pomocou zdrojov fondov EÚ sa počíta aj s podporou aktívnej účasti slovenských subjektov v programe Digitálna Európa.

Nástroj na prepájanie Európy v oblasti podpory investícií do infraštruktúry digitálneho prepojenia.

Programom jednotného trhu (vrátane COSME) v oblasti posilnenia rastu a konkurencieschopnosti MSP.

¹ https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/eu-missions-horizon-europe_en

² Napr. v rámci The European Strategic Energy Technology Plan, https://energy.ec.europa.eu/topics/research-technology-and-innovation/strategic-energy-technology-plan_en

Fond pre vnútornú bezpečnosť v oblastiach súvisiacich s bezpečnosťou informačných systémov, IKT a počítačovou kriminalitou.

Európsky vesmírny program v oblasti podpory najperspektívnejších technológií, ktoré sú aplikovateľné aj v hospodárskej praxi.

Európsky obranný fond v oblasti podpory kolaboratívneho výskumu a vývoja obranných spôsobilostí a priorít obranných kapacít, na ktorých sa spoločne dohodnú členské štáty a so zreteľom na vytváranie nových pracovných miest vo výskume a vývoji na území EÚ.

Cieľ politiky 2 Zelenšia, nízkouhlíková Európa

Okrem prostriedkov **EFRR** budú môcť byť v rámci CP 2 komplementárne využívané aj zdroje **KE**, najmä v oblasti vodného hospodárstva, znižovania energetickej náročnosti budov, sanácie environmentálnych záťaží, adaptácie na zmenu klímy, ako aj ochrany prírody a podpory biodiverzity a revitalizácie zanedbaných a nevyužívaných území a udržateľnej mobility. S cieľom súvisiacim s ochranou biodiverzity a s adaptáciou na zmeny klímy budú krajinné prvky zelenej a modrej infraštruktúry doplnkovo podporené aj z **EFRR**.

Synergie s POO

V **POO** je identifikovaná synergia pre rodinné domy a využívané historické a pamiatkovo chránené verejné budovy, a v nich realizované opatrenia na zlepšenie energetickej hospodárnosti budov, pričom musí byť dosiahnuté minimálne 30% zníženie potreby primárnej energie budovy. Z **POO** budú podporované v rámci ostatných komponentov aj verejné budovy ako napr. investície do budov súdov (komponent 15), modernizácia vybavenia vysokých škôl - modernizácia univerzitných kampusov za účelom zvýšenia energetickej efektívnosti vzdelávacích, výskumných, ale i ubytovacích kapacít (komponent 8), postupná obnova a modernizácia budov polície (komponent 16) a hasičských staníc (komponent 16), výstavba a obnova staníc záchranej zdravotnej služby (komponent 11).

Bytové domy a národné kultúrne pamiatky, historické a pamiatkové objekty ako aj nevyužívané priestory, pamätníky, verejné priestranstvá a vytváranie turistickej ponuky budú podporované z **EFRR**.

V rámci podpory využívania OZE v domácnostiach je v rámci **POO** podmienkou poskytnutia podpory realizácia iných opatrení ako len inštalácia zariadenia na využitie obnoviteľných zdrojov energie, z **EFRR** budú podporené len inštalácie zariadení na využitie obnoviteľných zdrojov energie.

Z **POO** sú synergie a komplementarity indikované najmä v oblasti zelenej ekonomiky. K investíciám Komponentu 1 „Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra“ budú komplementárne prispievať najmä investície PD SR/Programu Slovensko zamerané na vyššiu mieru využívania OZE v podnikoch a domácnostiach; zvýšenie podielu OZE v individuálnom vykurovaní a chladení, zvýšenie využívania OZE v prostredí energetických spoločností a aktívnych odberateľov a čiastočne tiež investície v oblasti vývoja inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo transeurópskej energetickej siete.

Z **POO** budú synergicky a komplementárne podporené systémové opatrenia (nízkoemisné výrobné procesy) priemyselných podnikov a kompenzácia časti investičných nákladov potrebných na realizáciu opatrení prinášajúcich redukciiu skleníkových plynov v podnikoch, ktoré ponúknu najnižšiu cenu za zníženie emisií. Z **EFRR** sa podporia technické, technologické a ekonomické opatrenia na zníženie emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia z veľkých a stredných stacionárnych zdrojov.

Z **POO** smeruje investície do výstavby alebo modernizácie električkových alebo trolejbusových tratí a nákupu koľajových vozidiel verejnej osobnej dopravy (električiek) a podpory cyklistickej infraštruktúry. V PD SR/Program Slovensko je synergickou podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility (aktivity špecifického cieľa 2.8). PD SR/Program Slovensko umožňuje podporu cyklo dopravy mimo území podporovaných POO. V rámci podpory cyklo dopravy je základnou deliacou líniou medzi **POO** a inými programami financovania v oblasti podpory budovania cyklistickej infraštruktúry územný princíp. V rámci POO sú prípustné projekty na území miest nad 20 tisíc obyvateľov s presahom do okolitých obcí do vzdialenosti cca 5 km, resp. po najbližšiu obec.

Z **EFRR** sa predpokladá realizácia všetkých ostatných typov cyklo dopravných projektov, mimo tých, definovaných v POO (počas trvania POO). **Z POO** sa podporí rozvoj infraštruktúry nízkoúhlíkovej dopravy (podpora cyklistickej infraštruktúry - nové trasy a cyklistické stojany na železničných zastávkach, staniciach) - prípustné budú projekty v mestách s počtom nad 20 tisíc obyvateľov, s prípadným presahom do cca 5 km mimo mesta, resp. po najbližšiu obec, so zámerom zvýšenia podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce. Z **EFRR** sa podporí cyklistická doprava vo vyšších územných celkoch, mestách a obciach mimo celkov územného mestského rozvoja, počas trvania POO sú povolené všetky typy projektov okrem špecifikácie uvedenej pre POO - modernizácia siete chodníkov, cyklistických komunikácií, cyklopruhov, bikesharing, cyklo stojany.

Z **POO** je identifikovaná synergia s **EFRR** v oblasti tarifnej integrácie, výstavby alebo modernizácie električkových alebo trolejbusových tratí, nákup koľajových vozidiel verejnej osobnej dopravy (električiek), podpora multimodálnej mestskej mobility vo veľkých sídelno-urbanistických aglomeráciách, výstavby a modernizácia infraštruktúry integrovaného dopravného systému, obnova mobilných prostriedkov dráhovej mestskej hromadnej dopravy v Bratislave, Košiciach, Prešove, Žiline, Banskej Bystrici; rozvoj infraštruktúry nabíjacích/čerpacích/plniacich staníc.

Z **POO** je plánovaný potenciálny nákup električiek, zavedenie dispečerizácie vrátane moderných digitálnych zabezpečovacích zariadení na aspoň 100 km železničných tratí.

POO obsahuje investície do revitalizácie vodných tokov a mokradí v povodiach riek Bodrog, Dunaj, Hron, Morava, Váh. Z **EFRR** budú realizované projekty revitalizácií tokov v povodiach riek Hornád, Ipel, Nitra, Slaná, Malý Dunaj.

V **POO** je podpora renaturácie vodných tokov a mokradí, výkup pozemkov v chránených územiach (rozširovanie bezzásahových zón) a podpora pilotných projektov mäkkého turizmu zamerané na transformáciu regiónov NP Muránska Planina a NP Poloniny. Výdavky na výkup pozemkov v chránených územiach za účelom realizácie ich ochrany nebudú v rámci Partnerskej dohody SR / Programu Slovensko oprávnené do termínu ukončenia realizácie Plánu obnovy a odolnosti SR, t. j. do konca roka 2026, alebo do termínu vyčerpania zdrojov alokovaných na výkupy pozemkov v chránených územiach v rámci Plánu obnovy a odolnosti SR, v závislosti od toho, ktorý z uvedených termínov nastane skôr. V uvedenom období budú v rámci realizácie opatrení vyplývajúcich z programov starostlivosti o chránené územia oprávnené na financovanie z fondov EÚ v rámci Partnerskej dohody SR iba výdavky na nákup pozemkov vzťahujúcich sa k budovám a ich areálom.

Synergie s FST

Intervencie z FST budú komplementárne v oblastiach vymedzených PST, pričom budú prispievať k regenerácii brownfieldov, k investíciám do cirkulárnej ekonomiky, zavádzaniu čistých technológií, investíciám do OZE (podpora z FST je v porovnaní s Modernizačným fondom zameraná len na vybrané druhy OZE -geotermálna a solárna energia), k zvyšovaniu energetickej efektívnosti a predchádzaniu energetickej chudoby, k investíciám do udržateľnej miestnej mobility a dekarbonizácii lokálnych systémov dopravy.

Synergie s ENRAF

V rámci CP 2 budú komplementárne využívané aj zdroje ENRAF, a to najmä na podporu energetického prechodu a energetickej efektívnosti ekonomických sektorov akvakultúry a spracovania rýb; na ochranu a obnovu vodných a biologických zdrojov SR; na podporu a zvýšenie celkovej odolnosti akvakultúry a rýb, na spracovanie a prispôbenie sektorov zmene podnebia; na podporu inovácií, digitalizácie a zeleného prechodu malých a stredných podnikov pôsobiacich v odvetviach záujmu ENRAF. Z EFRR bude podporené zlepšenie stavu vodných biotopov a druhov, a to revitalizáciou a obnovou spojitosti vodných tokov, obnovou inundačných území, pričom synergické pôsobenie sa očakáva medzi ENRAF, ERDF aj v oblasti podpory výskumu a inovácií pre prioritné oblasti domény RIS3 Zdravé potraviny a životné prostredie. Súčasne budú úzke prepojenia a synergické efekty medzi ENRAF, ERDF a Horizont Európa (v rámci misie **“Restore our ocean and waters by 2030”**) a fondmi EÚ, a to konkrétne podporou výskumných a inovačných aktivít zameraných na udržateľné využívanie prírodných zdrojov (pôda, voda, vzduch) a na zabezpečenie kvality, bezpečnosti a udržateľnosti prírodných zdrojov vrátane biodiverzity a ekosystémov.

Synergie s EPFRV

Synergické efekty EPFRV vzhľadom na charakteristiku a zameranie investícií PO2 a prioritné oblasti domény RIS3 “Zdravé potraviny a životné prostredie” budú zabezpečené prepojeniami a synergickými efektmi s CP2 realizovanými nielen pre obehové hospodárstvo, dlhodobú udržateľnosť produkčných systémov založených na biomase, kde obehové riešenia na báze biomasy majú potenciál znížiť závislosť SR od neobnoviteľných zdrojov, ale aj podporou inovatívneho obhospodarovania pôdy založeného na vedomostiach a transformácii smerovanej k agroekologizácii hospodárenia na pôde.

Podpora z EPFRV bude komplementárna v oblasti využívania OZE a v oblastiach energetického a technického využitia OZE na vlastnú spotrebu tepla, elektriny a palív, najmä v poľnohospodárskych a potravinárskych podnikoch, čo súčasne s potenciálne väčším využitím bioplynu znižuje energetickú závislosť na fosílnych energetických zdrojoch.

Podpora z EPFRV bude komplementárna v oblasti budovania krajinných prvkov na zvýšenie ochrany pôdy pred eróziou, zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny a zlepšenie biodiverzity. Z EPFRV budú investície v tých katastroch, pre ktoré boli rozhodnutím ukončené a zapísané projekty pozemkových úprav. V prípade technických prvkov na drobných vodných tokoch v lesoch, tieto budú realizované obhospodarovateľmi lesov, ktorí sú správcami drobných vodných tokov.

Podpora z EPFRV je tiež smerovaná na tzv. neprojektové opatrenia, ktoré sú synergické s podporou v PD v rámci CP 2 Podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof, ako aj odolnosti, s prihliadnutím na ekosystémové prístupy, na zakladanie agrolesníckych systémov na poľnohospodárskej pôde, na zakladanie líniových vegetačných prvkov, na zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy. Tieto neprojektové opatrenia sú ďalej synergické s podporou v PD v rámci CP 2 Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženia všetkých foriem znečistenia, s prihliadnutím na ekologické poľnohospodárstvo, agroenvironmentálno-klimatické intervencie (ochrana vodných zdrojov, šetrné hospodárenie na ornej pôde, ochrana a zachovanie biodiverzity), na lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov, na operácia zameranú na podporu oblastí NATURA 2000.

Cieľ zlepšenia adaptácie krajiny na nepriaznivé dôsledky klimatických zmien, cieľ ochrany pôdy, resp. cieľ ochrany biodiverzity bude napĺňaný aj prostredníctvom investícií do vybudovania prvkov zelenej a modrej infraštruktúry, a to z finančných prostriedkov poskytnutých v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky na roky 2023 – 2027. S cieľom súvisiacim s ochranou biodiverzity a s adaptáciou na zmeny klímy budú krajinné prvky zelenej a modrej infraštruktúry doplnkovo podporené aj z **EFRR**.

Synergie s ostatnými nástrojmi podpory

V oblasti alternatívnych palív (elektromobilita) bola identifikovaná synergie v rámci **Nástroja na prepájanie Európy (CEF)**, pričom pri **EFRR v rámci CP 2** bude podporená miestna elektromobilita a mobilita s nulovými emisiami (investície do obstarávania ekologických vozidiel verejnej dopravy, rozvoja infraštruktúry na podporu mobility s nízkymi

a nulovými emisiami vrátane elektromobility alebo projektov podporujúcich alternatívne dopravné prostriedky, napr. bicykle a inú mikromobilitu). Nástroj CEF bude pokračovať v rozvoji nabíjacej infraštruktúry, realizačných prác na inštaláciu rýchlo nabíjajúcich staníc pozdĺž základnej siete TEN-T a koridorov základnej siete TEN-T relevantných pre SR (Core Network a Core Network Corridors). CEF podporuje okrem infraštruktúry pre elektromobilitu aj infraštruktúru pre LNG a vodík. Nástroj slúži na podporu projektov inteligentných sietí s cezhraničným rozmerom, zaradených na zoznam projektov spoločného záujmu (PCI).

Horizont Európa v oblasti zavádzania obnoviteľných zdrojov energie a ekologickej dopravy.

LIFE v oblasti ochrany prírody biodiverzity, prechodu na obehové hospodárstvo, adaptácie na zmenu klímy a udržateľnej podpory obnoviteľných zdrojov energie. Synergické využitie so zdrojmi ENRAF.

Digitálna Európa v oblasti super výkonnej výpočtovej techniky pri rozširovaní obnoviteľných zdrojov energie.

Erasmus+ v oblasti rozvoja vzdelávania a odbornej prípravy zameraného na podporu obnoviteľných zdrojov energie, zmenu klímy a environmentálne inžinierstvo.

rescEU (Mechanizmus EÚ v oblasti civilnej ochrany) v oblasti posilnenia intervenčných kapacít záchranných zložiek a podpory opatrení nevyhnutných pre včasnú a efektívnu intervenciu.

Fond pre vnútornú bezpečnosť v oblastiach súvisiacich s environmentálnou kriminalitou.

Modernizačný fond v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov, energetickej efektívnosti a výroby energie z OZE.

V rámci podpory **smart cities** budú zabezpečené prípadné synergie vtedy, ak mestá získajú finančné prostriedky z programu "100 klimaticky neutrálnych a inteligentných miest do roku 2030".

Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce (NDICI)

NDICI je hlavným finančným nástrojom vonkajšej činnosti EÚ, ktorého primárnym cieľom je upevňovať a presadzovať demokraciu, právny štát a ľudské práva, podporovať organizácie občianskej spoločnosti, ďalšiu stabilitu a mier a riešiť iné globálne výzvy. Z **Nástroja susedstva** je možné identifikovať synergiu a komplementaritu pre Cieľ politiky 2 v oblasti ochrany životného prostredia ako zmena klímy, udržateľná energia.

Cieľ politiky 3 Prepojenejšia Európa

Prostriedky **EFRR**, zamerané na výstavbu rýchlostných ciest, modernizáciu a výstavbu ciest I. triedy, podporu regionálnej železničnej dopravy, zlepšenie regionálnej dopravnej obslužnosti, vrátane infraštruktúry a rozvoja cyklo dopravy a jej infraštruktúry, budú komplementárne využívané s prostriedkami **KF** najmä v oblasti dobudovania diaľničných spojení TEN-T a modernizácie železničnej infraštruktúry TEN-T, vrátane uzlov.

V oblasti železničnej infraštruktúry sa z **EFRR** bude podporovať rozvoj infraštruktúry terminálov intermodálnej/kombinovanej dopravy. Podpora dispečerizácie, elektrifikácie tratí a modernizácie železničných tratí (determinované operácie) - vybrané projektové úseky siete TEN-T podpora nákupu intermodálnych prepravných jednotiek a

nakladacích zariadení so zapojením súkromného kapitálu, železničné trate zaradené do TEN-T - trasa Žilina - Košice - št.hr. SR/UA, Žilina - št. hr. SR/ČR a št. hr. ČR/SR - Kúty - Bratislava - Štúrovo - št. hr. SR/HU; budovanie ERTMS a kľúčové uzly na koridorových tratiach (Bratislava, Košice, Žilina).

Synergie s POO

Z POO sa budú podporovať projekty konštrukčných prác (elektrifikácia, resp. modernizácia trate) a "digitálne" projekty (dispečerizácia a bezpečnosť trate). Prostriedky **POO** budú smerovať do podpory zaobstarania intermodálnych prepravných jednotiek a do podpory nových liniek intermodálnej prepravy. Z **EFRR** sa podporou takýchto aktivít neuvažuje a počíta sa s podporou budovania nových a modernizáciou existujúcich intermodálnych terminálov pre nákladnú dopravu.

Z EFRR sa podporí rozvoj infraštruktúry terminálov intermodálnej/kombinovanej dopravy. Podpora dispečerizácie, elektrifikácie tratí a modernizácie železničných tratí (determinované operácie) - vybrané projektové úseky siete TEN-T, podpora nákupu intermodálnych prepravných jednotiek a nakladacích zariadení so zapojením súkromného kapitálu, železničné trate zaradené do TEN-T - trasa Žilina - Košice - št.hr. SR/UA, Žilina - št. hr. SR/ČR a št. hr. ČR/SR - Kúty - Bratislava - Štúrovo - št. hr. SR/HU; budovanie ERTMS a kľúčové uzly na koridorových tratiach (Bratislava, Košice, Žilina).

Z EFRR sa bude podporovať dispečerizácia, elektrifikácia, rekonštrukcie, resp. modernizácie železničných tratí (vybrané projektové úseky mimo siete TEN-T), podpora nákupu intermodálnych prepravných jednotiek a nakladacích zariadení, podpora obnovy koľajových vozidiel verejnej osobnej dopravy (vlakových súprav, rušňov, resp. električiek), renovácia regionálnych železničných tratí, obnova mobilných prostriedkov železničnej osobnej dopravy, železničné priecestia, terminály intermodálnej prepravy, rekonštrukcie staničných budov.

POO podporí nákup technológií pre intermodálnu dopravu (manipulovateľné návesy, výmenné nadstavby, dvojpaletové kontinentálne kontajnery, cestné nosiče výmenných nadstavieb,..), intermodálnych železničných vozňov, podpora rozbehu nových pravidelných liniek vlakov intermodálnej dopravy.

Z EFRR sa rieši modernizácia, rekonštrukcia a výstavba ciest II. a III. triedy a ich objektov (mosty, priepusty); pešia a cyklistická doprava (priechody, prejazdy...) aj v oblastiach marginalizovaných rómskych komún. V rámci **POO** nebudú realizované investície do cestnej infraštruktúry.

Synergie s ostatnými nástrojmi podpory

Horizont Európa v oblasti udržateľnej a inteligentnej mobility.

Nástroj na prepájanie Európy (CEF)

V rámci CP 3 sa plánuje podpora výstavby a modernizácie terminálov intermodálnej prepravy. V rámci podpory rastu železničnej nákladnej dopravy je dlhodobým cieľom výstavba a modernizácia siete terminálov intermodálnej prepravy (TIP), ktorá by umožnila prístup ku kvalitným terminálovým a logistickým službám. Synergicky budú z CEF podporené projekty infraštruktúry, železnično-cestných terminálov a multimodálnych logistických platforiem v základnej sieti TEN-T prostredníctvom: výstavby alebo modernizácie železnično-cestných terminálov, prekladísk kombinovanej dopravy a iných verejne dostupných multimodálnych logistických platforiem nachádzajúcich sa na základnej sieti TEN-T.

V oblasti železničnej infraštruktúry bude z fondov EÚ podporené napr. odstránenie kľúčových úzkych miest na železničnej infraštruktúre prostredníctvom modernizácie a rozvoja železničných tratí a zvýšenie atraktivity a kvality služieb železničnej verejnej osobnej dopravy prostredníctvom obnovy mobilných prostriedkov, modernizáciou, resp. renováciou železničných tratí, obnovou staničných budov, implementáciou Európskeho systému riadenia železničnej dopravy (ERTMS). V rámci CEF je cieľom rozvíjať projekty infraštruktúry železničnej dopravy na základnej sieti TEN-T prostredníctvom napríklad: výstavby/modernizácie cezhraničných a chýbajúcich prepojení, elektrifikáciou traťových koľají a modernizáciou elektrifikačných systémov.

V rámci vodnej dopravy budú v CP 3 implementované výlučne projekty na obstaranie predprojektovej a projektovej dokumentácie súvisiacich so zlepšením splavnosti dunajskej vodnej cesty. Zároveň sa očakáva, že rozvoj vodnej dopravy bude komplementárne podporený aj z iných programov, najmä z nástroja CEF2.

Cieľ politiky 4 Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa

V rámci CP 4 sa zabezpečia komplementarity medzi **ESF+ a EFRR**, najmä v oblasti zvýšenia kvality a účinnosti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, zlepšenia prístupu k inkluzívnym a ku kvalitným službám v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania, podpory aktívneho začlenenia, a to s cieľom podporovať rovnosť príležitostí, aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti. **Osobitný dôraz bude kladený na synergické efekty ESF+ a EFRR pri sociálno-ekonomickej integrácii znevýhodnených osôb a najmä marginalizovaných rómskych komunit k zabezpečeniu rovnakého prístupu k službám zamestnanosti, vzdelávaniu, zdravotnej a sociálnej starostlivosti.** Intervencie z EFRR vytvoria materiálové, technické a infraštruktúrne predpoklady pre účinnú realizáciu aktivít a harmonizáciu intervencií smerom k sociálnej Európe v zmysle Európskeho piliera sociálnych práv, pričom ESF+ sa bude koncentrovať na podporu kapacít, vzdelávania, systémov sociálneho začleňovania, tvorbu metód, noriem a kontrolných a monitorovacích procesov a spolupráce vnútroštátnych, regionálnych a miestnych orgánov, sociálnych partnerov a občianskej spoločnosti.

Synergie s ESF+ a POO

Oblasť vzdelávania

V rámci fondov EÚ sa pri nastavovaní výziev a projektov budú využívať realizované reformy alebo ich časti, metodiky a manuály vytvorené v rámci POO (napr. pre debarierizáciu, desegregáciu). Z fondov EÚ bude komplementárne podporovaná debarierizácia všetkých stupňov škôl a školských zariadení okrem väčších stredných škôl (tie budú podporené z POO). Technické vybavenie škôl v kontexte digitálnej transformácie vzdelávania bude podporené z POO a pozície digitálnych koordinátorov z fondov EÚ, čo výrazne zvýši efektívnosť investície. V oblasti inklúzie, vrátane desegregácie, podporia fondy EÚ synergicky k POO pomáhajúce profesie v školách, desegregačné projekty škôl a školenia pre zriaďovateľov, dopravu žiakov z MRK, systém poradenstva a prevencie, aktivity k predchádzaniu predčasného ukončovania školskej dochádzky (napr. mentoring a tútoring, F-odborní). POO tieto aktivity uvádza, ale nefinancuje. Po ukončení podpory z POO podporia fondy EÚ pôsobenie pedagogických lídrov v regionálnych centrách podpory pre učiteľov.

Samostatné investície do infraštruktúry v rámci fondov EÚ nebudú realizované bez sprievodných opatrení ESF+. V rámci deinštitucionalizácie budú investície ESF+ do nebytových služieb a školení osobných asistentov predchádzať investíciám do infraštruktúry podporovanej z EFRR.

V rámci komponentu 8 POO dôjde k posilneniu kvality ľudského kapitálu, zvýšeniu inovačného potenciálu a konkurencieschopnosti SR za podpory profilácie vysokých škôl a ich spolupráce s domácimi a zahraničnými partnermi. Z fondov EÚ bude komplementárne nepriamo podporené vytváranie podmienok pre praktickú výuku zabezpečením zariadenia a vybavenia pre rozvoj zručností, otvorenosť akademického prostredia zapájaním expertov z praxe do vzdelávania, koncentrácia vzdelávacích kapacít vytváraním a inováciou žiadaných študijných programov.

EFRR zabezpečí dostatočné odborné kapacity personálu v zdravotníctve, reflektujúcej požiadavky moderných zdravotníckych povolání, pričom v **POO** sa nadväzuje na reformu poskytovania všeobecnej starostlivosti o dospelých, deti a dorast a podporu otvárania nových ambulancií primárnej starostlivosti v nedostatkových oblastiach.

Fond ESF+ podporí rozvoj profesijných kompetencií pedagogických a odborných zamestnancov. Podpora sa zameria aj na zlepšenie dostupnosti a rôznorodosti vzdelávania (napr. moderné inovatívne vyučovacie metódy, metódy hodnotenia) a jeho foriem (napr. tímové vzdelávanie, kluby učiteľov, vzájomné vzdelávanie sa, mentoring a supervízia). **POO** podporí grantový program určený na transformáciu študijných programov pripravujúcich budúcich učiteľov podporujúci inkluzívne vzdelávanie alebo zavedenie nového modelu financovania profesijného rozvoja učiteľov, ktorý bude zahŕňať medzi prioritné témy aj inkluzívne vzdelávanie.

Fond ESF+ podporí asistentov učiteľa a ďalších pedagogických a odborných zamestnancov (napr. školský psychológ, školský špeciálny pedagóg). **POO** sa zameria na podporu pomocného vychovávateľa a školskej zdravotnej sestry.

Fond ESF+ podporí sa realizáciu voľnočasových aktivít a celodenného výchovného systému a **POO** poskytne finančnú podporu zriaďovateľom školských klubov detí s cieľom kompenzácie poplatkov za školské kluby detí pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Fond ESF+ podporí prístup k vzdelaniu pre deti v núdzi a iné zraniteľné skupiny. **POO** podporí kompenzačné opatrenia na zmierňovanie dopadov pandémie vo vzdelávaní pre žiakov základných a stredných škôl (Spolu múdrejší, Spolu úspešnejší, výzva na doučujúcich z nešťátneho sektora).

Fond ESF+ podporí druhošancové vzdelávanie vrátane odstraňovania prekážok v prístupe k vzdelávaniu druhej šance. **POO** podporí vytvorenie pracovnej skupiny k eliminácii predčasného ukončovania školskej dochádzky.

V rámci ŠC Zlepšenia rovného prístupu k inkluzívnym a kvalitným službám v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania sa fondom **EFRR** podporí debarierizáciu menších stredných škôl, základných a materských škôl. **POO** podporí debarierizáciu väčších stredných škôl.

Fond ESF+ podporí pôsobenie koordinátorov vzdelávania na základných školách so žiakmi znevýhodneného prostredia v centrách učenia sa, ktoré budú podporené prostredníctvom **POO**.

Z **fondy ESF+** sa podporia systematické opatrenia v rámci ranej starostlivosti pre deti v ranom veku najmä zo sociálne znevýhodneného prostredia. **POO** sa bude týkať podpory grantovej schémy na podporu poskytovania ranej starostlivosti a ranej intervencie deťom z marginalizovaných rómskych komunít.

Fond ESF+ v rámci aktivity podpora účasti detí na vzdelávaní a to najmä detí od troch rokov sa podporí pôsobenie pomáhajúcich profesií v materských školách ako aj pomôcky (obliečkovné/hygienické balíčky). **POO** podporí rozšírenie kapacít materských škôl s navýšením podielu detí z marginalizovaných rómskych komunít, sociálne znevýhodneného prostredia.

Sociálna a zdravotná oblasť

POO bude podporovaná optimalizácia siete nemocníc formou výstavby, rekonštrukcie a vybavenia novej siete nemocníc. Z **EFRR** sa zabezpečí doplnenie siete centier integrovanej zdravotnej starostlivosti hlavne s cieľom transformácie poskytovania zdravotnej starostlivosti na komunitnej úrovni a poskytovania dostupnej zdravotnej starostlivosti. Komponentom sa ďalej podporí aj digitalizácia v zdravotníctve ako softvérové vybavenie využívajúce umelú inteligenciu pre optimalizáciu radiačnej dávky a pre efektívnejšie vyhodnocovanie rádiologických vyšetrení, centrá robotickej chirurgie pre univerzitné nemocnice, systém na zdieľanie zobrazovacích vyšetrení.

EFRR podporí sa zabezpečenie terapeutických, preventívnych, intervenčných a diagnostických nástrojov pre poradenský systém vrátane ich digitalizácie a zavedenie jednotného elektronického systému evidencie odborných činností v poradenskom systéme, elektronický informačný systém (bude slúžiť na evidenciu žiakov, výkonov, dokumentácie naprieč všetkými stupňami poradenských úrovní a bude podkladom na nastavenie nového systému financovania). **POO** podporí reformu systému poradenstva a prevencie v rámci licencie pre diagnostické nástroje a zabezpečí štandardizáciu na slovenskú populáciu a digitalizáciu prostredníctvom Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie.

POO zabezpečí komplexnú podporu budovania infraštruktúry starostlivosti o duševné zdravie (vrátane technického vybavenia) a podpora budovania siete stacionárov, podpora rozvoja diagnostiky a liečebných postupov a podpora vzdelávania odborných kapacít, podpora Národnej linky duševného zdravia. Z **EFRR** sa zabezpečí synergická podpora v oblasti podpory vzdelávania odborných kapacít, ako aj v rámci inovatívnych projektov v oblasti aktívneho začleňovania znevýhodnených osôb.

V rámci **POO** bude podporené budovanie nových a zvýšenie existujúcich kapacít zariadení komunitného typu, vybudovanie nových ambulatných zariadení, vytvorenie systému inšpekcie v sociálnych veciach, vybudovanie nových kapacít následnej lôžkovej starostlivosti, rozšírenie siete domácej ošetrovateľskej starostlivosti a vybudovanie nových nízko kapacitných kamenných hospicov a zriadenie nových mobilných hospicov. Pre dosiahnutie synergických účinkov sa podpora z **EFRR** sústreďuje na zabezpečenie dostatočných odborných kapacít personálu v zdravotníctve, reflektujúcich požiadavky moderných zdravotníckych povolání.

Oblasť kultúrneho dedičstva

V rámci komponentu 2 **POO** je cieľom zvýšenie efektivity politiky starostlivosti o pamiatkový fond prostredníctvom obnovy verejných historických a pamiatkovo chránených budov (s podmienkou min. 30 % úspory primárnej energie). Synergicky budú pôsobiť investície fondov EÚ v CP4 zamerané na obnovu historických a pamiatkových objektov (s cieľom zachovania ich historickej hodnoty a ako bodov kultúry a cestovného ruchu).

MRK

Intervencie z EFRR z cieľa CP4 a cieľov CP2, CP3 (aktivity) vytvoria materiálové, technické a infraštruktúrne predpoklady (najmä v oblasti environmentálno-sanitačnej infraštruktúry, dopravnej, školskej, zdravotníckej, bývania) pre realizáciu aktivít a harmonizáciu intervencií smerom k sociálnej Európe s dôrazom na synergie intervencií pre podporu integrácie MRK v zmysle EPSP, pričom ESF+ sa bude koncentrovať na podporu kapacít, vzdelávania, systémov sociálneho začleňovania, tvorbu metódik, noriem a kontrolných a monitorovacích procesov a spolupráce vnútroštátnych, regionálnych a miestnych orgánov, sociálnych partnerov a občianskej spoločnosti.

Iniciatíva EK a Svetovej banky Catching-up regions

Best practice z iniciatívy Catching-up regions v spolupráci so Svetovou bankou sú zahrnuté do navrhovaného koordinačného systému implementácie pre inklúziu MRK. Integrované výzvy pre CP2, CP3, CP4 sa budú pripravovať participatívnym spôsobom pod dohľadom Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, pričom sa zohľadnia

akčné plány začleňovania Rómov. Budú otvorené a zároveň budú zohľadňovať potreby a špecifiká regiónov vybraných lokalít. Pre úspešnú realizáciu týchto integrovaných výziev a pripravenosť konečných prijímateľov bude zabezpečená systémová podpora AK v regiónoch.

Synergie s FST

Intervencie z **FST** budú komplementárne v oblastiach vymedzených PST, pričom budú synergicky podporované investície s cieľom vytvárania nových pracovných miest formou preškolenia, zvyšovania kvalifikácie zamestnancov, pomoc pri hľadaní práce a investície do zakladania nových firiem, podnikateľských inkubátorov a poradenských služieb. FST podporí aj investície v oblasti vzdelávania a sociálnej inklúzie v územiach ovplyvnených dôsledkami prechodu na klimaticky neutrálne hospodárstvo.

Synergie s EPFRV

Komplementarita je identifikovaná v oblasti pomoci ľuďom v núdzi. V rámci EPFRV v prechodnom období 2021-2022 sa poskytne investičná podpora pre vytvorenie technického zázemia pre dlhodobé poskytovanie služieb pre ľudí v núdzi, konkrétne podpora investícií charitatívnych organizácií do skladovacích a prepravných kapacít prioritne pre potravinovú a príp. aj pre základnú materiálu pomoc. Investície teda vytvoria dlhodobé predpoklady pre poskytovanie pomoci ľuďom v núdzi, ktoré bude prevádzkovo podporené z ESF+.

Synergie s ostatnými nástrojmi podpory

Erasmus+ v oblasti investícií do vzdelávania a odbornej prípravy, vrátane inklúzie a celoživotného vzdelávania.

EU4Health v oblasti zlepšenia kvality a dostupnosti zdravotnej starostlivosti.

Fond pre azyl, migráciu a integráciu v oblasti zvyšovania sociálno-ekonomickej integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín.

„AMIF“) a Európsky sociálny fond+ („ESF+)“ budú zamerané na podporu integrácie migrantov a štátnych príslušníkov tretích krajín. AMIF bude podporovať opatrenia šité na mieru potrebám štátnych príslušníkov tretích krajín, ktoré sa vo všeobecnosti implementujú v počiatočných fázach integrácie. ESF+ bude dopĺňať AMIF v oblasti všetkých opatrení týkajúcich sa strednodobej a dlhodobej integrácie, ktorými sú najmä opatrenia týkajúce sa zamestnanosti a integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín na trh práce a ich začleňovania do spoločnosti.

EFRR v rámci podpory dlhodobých integračných opatrení bude dopĺňať Fond pre azyl, migráciu a integráciu prostredníctvom integrovaných opatrení vrátane bývania a sociálnych služieb, ktoré sa však nebudú vzťahovať len na príslušníkov tretích krajín a migrantov, ale aj na marginalizované komunity a znevýhodnené skupiny obyvateľstva.

V nadväznosti na ozbrojený konflikt na Ukrajine bude základnú a nevyhnutnú pomoc občanom Ukrajiny a žiadateľom o udelenie dočasného útočiska poskytovať AMIF. Potreby osôb, ktorým bude udelený štatút dočasného útočiska, zamerané na dlhodobú integráciu, vrátane vstupu na trh práce, bude financovať ESF+.

Fond pre vnútornú bezpečnosť v oblasti predchádzania a boja proti drogovej kriminalite, ale aj predchádzania a boja proti radikalizácii.

Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce (NDICI)

NDICI je hlavným finančným nástrojom vonkajšej činnosti EÚ. Z **Nástroja susedstva** je možné identifikovať synergiu a komplementaritu pre ovCieľ politiky 4 Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa, v oblasti poskytovania pomoci pre migrantov, na podporu inkluzívneho prístupu k ochrane zdravia, vzdelávania, spoločne s odbornou prípravou, sociálnou ochranou a podporou.

Cieľ politiky 5 Európa bližšie k občanom

Zdroje **EFRR** budú môcť byť v rámci CP 5 komplementárne využívané s prostriedkami **ESF+**, pre aktivity integrovaných územných investícií realizovaných spolu s aktivitami CP 5, najmä pri budovaní administratívnych a analyticko-strategických kapacít a podpory otvoreného vládnutia, ale aj realizáciou vzdelávacích, komunikačných a osvetových aktivít v oblasti zvýšenia bezpečnosti občanov, rozvoja cestovného ruchu a podpory obnovy prírodného ako aj kultúrneho dedičstva v inom ako štátnom vlastníctve.

Synergie s POO

Investície realizované prostredníctvom IUI v rámci CP1 - CP4 budú komplementárne podporované relevantnými aktivitami príslušných komponentov POO, tak ako je identifikované v texte pri vyššie uvedených CP.

Z **EFRR** budú v rámci PO5 podporené cyklotrasy pre podporu významných turistických centier. Základnou deliacou líniou medzi POO a EFRR v oblasti podpory budovania cyklistickej infraštruktúry územný princíp. V rámci **POO** sú prípustné projekty na území miest nad 20 tisíc obyvateľov s presahom do okolitých obcí do vzdialenosti cca 5 km, resp. po najbližšiu obec. Z POO bude podporovaná cyklistická infraštruktúra - nové / rekonštruované trasy v intraviláne aj extraviláne a cyklistické stojany na železničných zastávkach a stanicach, prípustné budú projekty v mestách s počtom nad 20 tisíc obyvateľov, s prípadným presahom do cca 5 km mimo mesta, resp. po najbližšiu obec, so zámerom zvýšenia podielu cyklistickej dopravy na celkovej delbe prepravnej práce.

Synergie s FST

Z FST budú intervencie komplementárne v oblastiach vymedzených PST, pričom budú synergicky podporované investície v oblasti podpory miestneho komunitného rozvoja, predovšetkým mladých ľudí. Komplementárne k CP 5 budú v rámci FST podporené aj aktivity v oblasti udržateľného turizmu a ekoturizmu.

Synergie s EPFRV

Z EPFRV sa podporia oblasti rozvoja sociálno – hospodársko- environmentálneho miestneho rozvoja, prírodného a kultúrneho dedičstva v oblasti podpory udržateľného cestovného ruchu. Zároveň prierezovo sa bude EPFRV – LEADER čiastočne orientovať na podporu zamestnanosti vo vidieckych oblastiach (potreba 8.1), posilnenie malých a stredných podnikateľských aktivít na vidieku (potreba 8.6) a posilnenie verejnej infraštruktúry a služieb na vidieku (potreba 8.7). Potreby vidieka v SR budú teda riešené prostredníctvom komplementárnosti medzi EPFRV a inými fondmi Únie, resp. nástrojmi EÚ.

Synergie s ostatnými nástrojmi podpory

Horizont Európa v oblasti zvýšenia bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov miest a obcí, a to v oblastiach ochrany zdravia, života a majetku občanov a prevencie kriminality.

Kreatívna Európa v oblasti rozvoja kultúrneho dedičstva.

Erasmus+ v oblasti podpory rozvoja menej rozvinutých regiónov prostredníctvom vzdelávania a odbornej prípravy.

Fond pre vnútornú bezpečnosť v oblasti boja s kriminalitou a zaistenie bezpečnosti občanov v mestských oblastiach a iných ako mestských oblastiach.

Synergie a komplementarity HOME fondov

Fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF) prispeje k zaisteniu vysokej úrovne bezpečnosti v Únii, a to najmä prostredníctvom

- predchádzania terorizmu a radikalizácii, závažnej a organizovanej trestnej činnosti a počítačovej kriminalite a boja proti nim,
- pomoci obetiam trestných činov a ich ochrany,
- prípravy na incidenty, riziká a krízy súvisiace s bezpečnosťou, ochrany pred nimi a ich účinného riadenia.

Fond podporuje širokú škálu opatrení v súlade s Európskym programom v oblasti bezpečnosti vrátane opatrení, ako sú:

- nákup/obstarávanie systémov IKT a súvisiaca odborná príprava, testovanie, ako aj ich zlepšená interoperabilita a kvalita údajov,
- monitorovanie vykonávania práva EÚ a cieľov politiky v členských štátoch v oblasti bezpečnostných informačných systémov,
- vykonávanie operácií alebo uľahčenie vykonávania cyklu politik EÚ/EMPACT (Európska multidisciplinárna platforma proti hrozbám trestnej činnosti),
- podpora monotematických alebo prierezových sietí špecializovaných národných jednotiek s cieľom zlepšiť vzájomnú dôveru, výmenu a šírenie know-how, informácií, skúseností a najlepších postupov, združovanie zdrojov a odborných znalostí v spoločných centrách excelentnosti,
- vzdelávanie a odborná príprava príslušných orgánov presadzovania práva, justičných orgánov a správnych orgánov.

Vo vzťahu k Programu Slovensko boli identifikované nasledovné možné synergie a komplementarity:

- pre **Cieľ politiky 1** na využívanie prínosov digitalizácie pre občanov, podniky, výskumné organizácie a orgány verejnej správy, v oblastiach súvisiacich s bezpečnou a efektívnou výmenou informácií a interoperabilitou bezpečnostných IT systémov
- pre **Cieľ politiky 2** v oblastiach súvisiacich s environmentálnou kriminalitou
- pre **Cieľ politiky 4** v oblasti predchádzania a boja proti drogovej kriminalite, na prevenciu a elimináciu násilia na ženách a deťoch, vrátane podpory prostredníctvom IKT a v oblasti predchádzania a boja proti terorizmu, extrémizmu, korupcii a radikalizácii
- pre **Cieľ politiky 5** na oblasť boja s kriminalitou a zaistenie bezpečnosti občanov v mestských oblastiach a iných ako mestských oblastiach

Pre cieľ politiky 3 synergie a komplementarita nebola s Fondom pre vnútornú bezpečnosť identifikovaná.

Fond pre azyl, migráciu a integráciu (AMIF) prispeje k:

- efektívnemu riadeniu migrácie,
- vykonávaniu, posilňovaniu a rozvoju spoločnej azylovej politiky a
- spoločnej prisťahovaleckej politike v súlade s príslušným acquis Únie a medzinárodnými záväzkami Únie a členských štátov vyplývajúcimi z medzinárodných nástrojov, ktorých sú zmluvnými stranami.

Vo vzťahu k Programu Slovensko boli identifikované nasledovné možné synergie a komplementarity:

- **pre Cieľ politiky 4 Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa**, na poskytovanie komplexnej podpory v oblasti zvyšovania sociálno-ekonomickej integrácie príslušníkov tretích krajín, zároveň z ESF+ bude možné doplniť oblasť všetkých opatrení týkajúcich sa strednodobej a dlhodobej integrácie, ktorými sú najmä opatrenia týkajúce sa zamestnanosti a integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín na trh práce a ich začleňovania do spoločnosti

Fond teda bude podporovať opatrenia šité na mieru potrebám štátnych príslušníkov tretích krajín, ktoré sa vo všeobecnosti implementujú v počiatočných fázach integrácie, ako napríklad zabezpečenie finančnej pomoci na ubytovanie, stravu a základné životné potreby formou finančného príspevku, sociálne, administratívne a kultúrne poradenstvo, psychologické poradenstvo, kurzy slovenského jazyka ako cudzieho jazyka, príspevok na doplnkovú materiálnu pomoc, doplnková zdravotná pomoc, poskytovanie právnej pomoci a pomoc s prekonávaním jazykovej bariéry.

ESF+ bude dopĺňať **Fond pre azyl** v oblasti všetkých opatrení týkajúcich sa strednodobej a dlhodobej integrácie, ktorými sú najmä opatrenia týkajúce sa zamestnanosti a integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín na trh práce a ich začleňovania do spoločnosti.

EFRR v rámci podpory dlhodobých integračných opatrení bude dopĺňať **Fond pre azyl, migráciu a integráciu** prostredníctvom integrovaných opatrení vrátane bývania a sociálnych služieb, ktoré sa však nebudú vzťahovať len na príslušníkov tretích krajín a migrantov, ale aj na marginalizované komunity a znevýhodnené skupiny obyvateľstva.

V nadväznosti na ozbrojený konflikt na Ukrajine bude základnú a nevyhnutnú pomoc občanom Ukrajiny a žiadateľom o udelenie dočasného útočiska poskytovať **Fond pre azyl**. Potreby osôb, ktorým bude udelený štatút dočasného útočiska, zamerané na dlhodobú integráciu, vrátane vstupu na trh práce, bude financovať **ESF+**.

Pre ostatné ciele politiky synergie a komplementarita nebola s Fondom pre azyl, migráciu a integráciu identifikovaná.

Fond pre integrované riadenie hraníc- Nástroj na riadenie hraníc a víza (BMVI)

Nie je komplementárny so žiadnym zo štrukturálnych fondov, iba s Nástrojom finančnej podpory pre vybavenie colnej kontroly. BMVI a Nástroj finančnej podpory tvoria jeden fond – Fond pre integrované riadenia hraníc. Nástroj finančnej podpory pre riadenie hraníc a vízovú politiku nebude financovať činnosti súvisiace s colnou kontrolou, ktorá je spolufinancovaná z nástroja finančnej podpory pre vybavenie colnej kontroly. Akcie vykonávané v rámci BMVI a Nástroja finančnej podpory pre vybavenie colnej kontroly sa budú vzájomne dopĺňať s cieľom posilnenia európskeho integrovaného riadenia hraníc v záujme boja proti nelegálnej migrácii a uľahčeniu cestovania a obchodu.

Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce (Neighbourhood, Development and International Cooperation Instrument - NDICI)

NDICI je hlavným finančným nástrojom vonkajšej činnosti EÚ, ktorého primárnym cieľom je upevňovať a presadzovať demokraciu, právny štát a ľudské práva, podporovať organizácie občianskej spoločnosti, ďalšiu stabilitu a mier a riešiť iné globálne výzvy, vrátane migrácie a mobility, avšak na globálnej úrovni.

Pre Nástroj susedstva je možné identifikovať synergiu a komplementaritu pre **Cieľ politiky 2** v oblasti ochrany životného prostredia ako zmena klímy, udržateľná energia a synergiu a komplementaritu pre **Cieľ politiky 4** v oblasti poskytovania pomoci pre migrantov, na podporu inkluzívneho prístupu k ochrane zdravia, vzdelávania, spoločne s odbornou prípravou, sociálnou ochranou a podporou.

Schéma predpokladaných synergických a komplementárnych väzieb Programu Slovensko, Plánu obnovy a odolnosti a ostatných nástrojov podpory EÚ

